

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/34/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4617200159
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4617200159.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobcu: S. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N. XXX, zastúpený JUDr. Daliborom Motyčkom, advokátom so sídlom Štefánikova trieda 52, 949 01 Nitra proti žalovanému: Q. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX Q. XXX, o náhradu škody spôsobenej trestným činom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 4C/165/2016-127 zo dňa 6. novembra 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 10.1.2017 domáhal zaplatenia náhrady škody titulom bolestného vo výške 3.708 eur, náhrady materiálnej ujmy vo výške 800 eur a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 4.000 eur. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Topoľčany, sp.zn. 1T/50/2014-196 zo dňa 23.10.2014 uznaný za vinného pre prečin výtržníctva v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví, pretože bezdôvodne fyzicky napadol poškodeného S.(žalobca) a spôsobil mu zranenia. Uvedené zranenia si vyžiadali liečenie spojené s práceneschopnosťou v trvaní od 01.01.2014 do 23.02.2014, teda 54 dní. Lekárskym posudkom o bolestnom, ktorý bol vypracovaný dňa 05.10.2016 všeobecným lekárom MUDr. Michalom Švajlenom bolo bolestné ohodnotené na celkový počet 225 bodov, čo predstavuje sumu 3708 eur. Žalobca si ďalej uplatnil škodu na majetku z titulu úhrady školného v sume 800 eur, keď v dôsledku zranení a práceneschopnosti nemal možnosť splniť všetky podmienky pre úspešné absolvovanie príslušného študijného roka 2014/2015 a musel opakovať ročník. Nakoniec požadoval úhradu nemajetkovej ujmy v sume 4000 eur, keď týmto trestným činom spáchaným na verejnosti bola hrubým spôsobom znížená dôstojnosť jeho osoby, znížená jeho povesť, dobré meno aj autorita v kruhoch medzi priateľmi ako aj občanmi v mieste trvalého pobytu žalobcu.

2. Súd prvej inštancie vo veci prvý krát rozhodol rozsudkom zo dňa 12. mája 2017 č.k. 4C/2/2017 - 50 tak, že zamietol žalobu v celom rozsahu a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V dôsledku odvolania žalobcu v danej veci rozhodoval Krajský súd v Nitre , ktorý uznesením 7Co/307/2017-50 zo dňa 30.apríla 2017 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku, v časti zamietnutia náhrady škody titulom bolestného vo výške 3.708 eur a náhrady materiálnej ujmy vo výške 800 eur, ako aj vo výroku o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V časti zamietnutia nemajetkovej ujmy vo výške 4.000 eur odvolanie nebolo podané a v tejto zamietajúcej časti nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť.

3.1 Súd prvej inštancie doplnil dokazovanie v intenciách zrušujúceho odvolacieho súdu a opätovne rozhodol napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi náhradu škody titulom bolestného vo výške 1.059,60 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V časti náhrady škody titulom bolestného vo výške 2.648,40 eura a v časti náhrady materiálnej ujmy vo výške 800 eur súd žalobu zamietol. Žalovaného tiež zaviazal zaplatiť na účet Okresného súdu Topoľčany súdny poplatok v sume 63,50 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení uviedol, že na základe predchádzajúceho ako aj doplneného dokazovania dospel súd k záveru, že žaloba žalobcu na náhradu škody titulom bolestného je čiastočne dôvodná. V konaní bolo nesporné, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy z titulu ublíženia na zdraví, ku ktorému došlo pri fyzickom konflikte so žalovaným dňa 01.01.2014 a keďže žalovaný ešte pred prvým pojednávaním vzniesol námietku premlčania nárokov uplatnených žalobcom, tak súd sa v prvom rade musel zaoberať námietkou premlčania.

3.2 Poznamenal, že v poradí prvým rozsudkom bolo už právoplatne rozhodnuté o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000 eur, keď tento nárok ako premlčaný nemohol byť žalobcovi priznaný. Súd prvej inštancie sa v ďalšom konaní zaoberal už iba nárokom na náhradu škody titulom bolestného vo výške 3.708 eur a náhradou majetkovej škody vo výške 800 eur. Pri uplatnení práva na náhradu škody a posudzovaní jeho premlčania postupoval podľa § 106 Občianskeho zákonníka. Keďže v tomto prípade išlo o škodu na zdraví, tak sa posudzuje len subjektívna premlčacia doba s poukazom na ustanovenie § 106 ods. 2 OZ, ktoré vylučuje posudzovanie objektívnej premlčacej doby resp. jej plynutie pri uplatňovaní nároku na škodu spôsobenú na zdraví. Uviedol, že subjektívna premlčacia doba je upravená tak, že právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Pri nároku na náhradu škody z titulu ublíženia na zdraví, žalobca ako poškodený mal možnosť riadne si uplatniť tento svoj nárok už v trestnom (adhéznom) konaní. Z obsahu trestného spisu 1T/50/2014 však vyplynulo, že žalobca si svoj nárok na náhradu škody v trestnom konaní riadne neuplatnil, i keď v rámci trestného konania bol znalcom MUDr. Jozefom Malým dňa 14.02.2014 vyhotovený znalecký posudok, ktorým znalec obodoval zranenia poškodeného na celkovo 150 bodov a s týmto posudkom sa žalobca oboznámil pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu dňa 25.04.2014. Súd prvej inštancie poukázal na to, že v tomto súdnom konaní bol predložený aj posudok MUDr. Michala Švajlena na ohodnotenie bolestného, pričom bolo potrebné zabezpečiť odborné vyjadrenie tohto lekára, z ktorého by bolo možné zistiť, kedy bol ustálený zdravotný stav žalobcu pre vykonanie bodového ohodnotenia a to jednotlivo pri popisovaných zraneniach žalobcu. Pri odškodnení bolesti je potrebné prihliadať na to, že okolnosti rozhodujúce pre určenie bolestného sa stanú známe až po ukončení liečebného procesu resp. po jeho ustálení a poškodený sa až v tomto momente dozvie o tejto škode a jej výške. Vychádzajúc z odborného vyjadrenia MUDr. Michala Švajlena súd prvej inštancie považoval za preukázané, že k ustáleniu zdravotného stavu pri položke 5 bodového ohodnotenia došlo dňa 21.01.2014, pri položke 16 dňa 01.03.2014, pri položke 223 dňa 21.01.2014 a pri položke 199d dňa 01.01.2015, pričom subjektívna dvojročná premlčacia doba uplynula v dňoch 21.01.2016, 01.03.2016 a 01.01.2017 a žaloba bola podaná na súde až dňa 10.01.2017, teda po uplynutí subjektívnej premlčacej doby. Uviedol, že iba v prípade položky 13b obodovanej na 60 bodov došlo k ustáleniu zdravotného stavu oveľa neskôr a to dňa 13.09.2016 a teda premlčacia doba v tomto prípade uplynula dňom 13.09.2018, čiže žaloba v prípade tejto položky bola podaná v rámci plynutia premlčacej doby a súd v tejto časti žalobu považoval za dôvodnú. Poznamenal, že poškodený sa až dňa 13.09.2016 dozvedel o tejto škode a jej výške, pretože až v tento deň bol ustálený jeho zdravotný stav v prípade zlomeniny nosovej priehradky s posunom a teda vznikol mu nárok na úhradu bolestného v rozsahu 60 bodov. Podľa opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR č. 36/2016 z 18.05.2016 (publikovaného v Zbierke zákonov pod č. 185/2016) bola stanovená výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2016 za jeden bod 17,66 eura a teda pri hodnote 60 bodov predstavovalo bolestné sumu 1.059,60 eura. Z uvedeného dôvodu súd žalobe v časti náhrady škody titulom bolestného vyhovel do sumy 1.059,60 eura. Vo zvyšnej časti súd nárok žalobcu na náhradu škody titulom bolestného zamietol, keďže žalobca si uplatnil za bolestné sumu 3.708 eur a súd mu mohol prisúdiť len nepremľčaný nárok vo výške 1.059,60 eura.

3.3 Súd prvej inštancie zamietol žalobu aj v časti nároku na náhradu materiálnej ujmy vo výške 800 eur spočívajúcej v zaplatení školného za rok 2014/2015. Žalobca v dôsledku zranení spôsobených mu žalovaným dňa 01.01.2014 nemohol ukončiť vysokoškolské štúdium v danom ročníku a musel tento ročník opakovať a za opakovanie ročníka zaplatil sumu 800 eur. Žalovaný však v konaní vzniesol proti tomuto nároku námietku premlčania. Súd poukázal na to, že uvedený nárok je nárokom na náhradu majetkovej škody, pri ktorej je stanovená dvojitá kombinovaná premlčacia doba a to subjektívna a objektívna a v prípade uplynutia čo len jednej z nich sa právo premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu

dobu. Z dokladu predloženého žalobcom v tomto súdnom konaní (č.l. 15) vyplynulo, že žalobca za opakovanie ročníka vysokoškolského štúdia v akademickom roku 2017/2015 zaplatil sumu 800 eur dňa 15.10.2014 a teda od tohto dňa mu začala plynúť subjektívna premlčacia doba a zároveň v tento deň už vedel aj to, že za škodu mu zodpovedá žalovaný. Žalobcovi subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na súde teda uplynula dňom 15.10.2016, ešte pred podaním žaloby na súd a bez ohľadu na plynutie objektívnej premlčacej doby došlo k premlčaniu nároku žalobcu na náhradu škody v sume 800 eur. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, táto začala plynúť od škodovej udalosti t.j. od 01.01.2014 a nakoľko základná objektívna premlčacia doba je trojročná, tak uplynula dňom 01.01.2017, tiež pred podaním žaloby na súd. Záverom uviedol, že aj keby súd pri posudzovaní tohto nároku na náhradu škody bral do úvahy 10 ročnú objektívnu premlčaciu dobu, tak vzhľadom na uplynutie subjektívnej premlčacej doby by nebolo možné tento nárok žalobcovi priznať a preto súd žalobu aj v tejto časti zamietol.

3.4 Súd prvej inštancie rozhodujúc o poplatkovej povinnosti poukázal na to, že žalobca bol v tomto súdnom konaní oslobodený od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 71/1992 Zb., a keďže jeho nároku bolo čiastočne vyhovené a to do sumy 1.059,60 eura, tak podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku z priznanej náhrady škody žalovaného, a to vo výške 63,50 eura. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 262 ods.2 CSP tak, že náhradu trov konania podľa § 255 ods. 2 CSP žalovanému nepriznal, i keď mal vo veci podstatne väčší úspech ako žalobca (žalobcovi z celkového uplatneného nároku v sume 8.508 eur bola priznaná iba časť vo výške 1.059,60 eura t.j. 12,45% a teda úspech žalovaného činí 87,55%), pretože žalovaný náhradu trov konania nepožadoval.

4. Proti tomuto rozsudku vo vyhovujúcom výroku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a žiadal v napadnutom výroku rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Nesúhlasil s výškou bolestného. Poukázal na odôvodnenie rozsudku v bode 7/, v ktorom sa súd prvej inštancie zaoberal okrem iného aj výpočtom výšky náhrady za bolesť. Uviedol, že ak by aj ustálenie zdravotného stavu žalobcu a plynutie premlčacej doby v danom prípade nemalo za následok premlčanie nároku žalobcu, tak výpočet výšky bolestného nebol vypočítaný správne. Poukázal na to, že pri zlomenine nosovej priehradky s posunom, ktoré posúdenie zdravotného stavu vychádzalo práve z lekárskeho posudku vyhotoveného MUDr. Michalom Švajlenom, je v zmysle Prílohy č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z. z. pod položkou I/13b zlomenina nosovej priehradky s posunom obodovaná na 25 bodov a nie na 40 bodov. V lekárskom posudku je teda uvedené nesprávne bodové ohodnotenie zlomeniny nosovej priehradky s posunom na 60 bodov, vrátane zvýšenia o 50 %, ale podľa § 9 ods. 5 a 6 zákona sa pri uvedenej položke malo pri vyčíslení bolestného vychádzať z 25 bodov + 50 %, t. j. 12,50 = 37,50 bodov. V zmysle uvedeného mal byť potom správny výpočet výšky bolestného v sume 662,25 eura (t. j. 37,50 bodov x 17,66 eura = 662,25 eura). S poukazom na uvedené navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že v tomto štádiu konania už žalovanému neprislúcha procesná obrana vo forme popretia skutkových tvrdení, čo výslovne vyplýva aj z ustanovení CSP - skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana (v tomto prípade žalovaný) výslovne nepoprela sa považujú za nesporné. Tiež poukázal na sudcovskú koncentráciu konania, pričom prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť súdu už skôr. Zdôraznil, že žalovaným prezentovaná procesná obrana v tomto prípade nie je uplatnená včas, nakoľko tvrdenia a dôkazy prezentované v tomto konaní sú žalovanému známe už takmer 2 roky od začatia konania. S poukazom na vyššie uvedené považoval na jednej strane rozhodnutie súdu za vecne správne a na strane druhej argumentáciu žalovaného v rozpore s princípmi procesnej obrany a koncentrácie konania. Navrhol napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť a priznať mu náhradu trov konania 100%.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 CSP a § 380 ods. 1 CSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne a odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Odvolací súd rozhodujúc o odvolaní podanom žalovaným, preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania prijal záver, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, dôkazy správne vyhodnotil a vec po právnej stránke správne posúdil a jeho závery majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

9. Po rozhodnutí odvolacieho súdu uznesením 7Co/307/2017-50 zo dňa 30. apríla 2017 zostal predmetnom konaní iba nárok na náhradu škody titulom bolestného vo výške 3.708 eur a náhrada majetkovej škody vo výške 800 eur. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím nárok žalobcu na zaplatenie sumy 800 eur zamietol a v časti nároku na zaplatenie sumy 3708 eur titulom bolestného vyhovel žalobcovi do výšky 1059,60 eura. Odvolanie podal žalovaný, ktorý nenamietal samotný nárok žalobcu na náhradu škody za bolestné, ale namietal obodovanie jedinej priznanej položky v rámci žalobcom utrpených zranení, ktorou bola zlomenina nosovej priehradky s posunom. Ako vyplynulo z dokazovania súdom prvej inštancie toto zranenie bolo MUDr. Švajlenom ohodnotené v lekárskom posudku na 60 bodov.

10. Jedinou odvolacou námietkou žalovaného bola teda skutočnosť, že súd prvej inštancie priznal žalobcovi bolestné za zlomeninu nosovej priehradky s posunom vo výške 60 bodov, majúc za to, že v lekárskom posudku bolo nesprávne uvedené bodové ohodnotenie tohto zranenia na 60 bodov (vrátane zvýšenia o 50 %), keď v zmysle Prílohy č. 1 k zákonu č. 437/2004 Z. z. sa pri uvedenej položke malo vychádzať z 25 bodov + 50 % zvýšenie (37,50 bodov). Uvedenú skutočnosť žalovaný v priebehu celého konania nespochybnil, t.j. nebola vyslovená žiadna námietka zo strany žalovaného, ale ani žalobcu voči bodovému ohodnoteniu v predloženej lekárskej posudku. Žalovaný teda svoje odvolanie založil na úplne novej procesnej obrane. Odvolací súd poukazuje na ust. § 366 CSP, v zmysle ktorého prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Ak odvolateľ v odvolaní vymedzí odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), e) až h), právo na uvedenie prípadných novôt bude podmienené nezavinením doterajšieho nepoužitia týchto skutočností a dôkazov. Je teda úlohou odvolateľa v odvolaní a protistrany vo vyjadrení k odvolaniu dokázať, že nové prostriedky procesného útoku a nové prostriedky procesnej obrany, ktoré uvádzajú „až teraz“, nemohli v doterajšom priebehu konania použiť bez svojej viny. Ak tento predpoklad úspešne nespĺnia, na novoty nebude môcť odvolací súd prihliadnuť. Na diskvalifikáciu novoty postačí aj opomenutie jej skoršieho uvedenia zavinením z nedbalosti. Úplne jednoznačne sa toto obmedzenie týka dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. g) CSP.

11. V danom prípade žalovaný v odvolaní uviedol nový prostriedok procesnej obrany, ktorý vôbec nepoužil v konaní pred súdom prvej inštancie. Táto odvolacia námietka žalovaného predstavuje odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. g) CSP, podľa ktorého zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Ako už bolo uvedené vyššie, tento odvolací dôvod treba vnímať v spojitosti s ust. § 366 písm. d) CSP, z ktorého vyplýva, že novoty v odvolacom konaní môže odvolateľ použiť v tomto prípade len vtedy, ak ich v konaní pred súdom prvej inštancie nemohol použiť bez svojej viny. Bodové ohodnotenie bolestného vyplývajúce z lekárskeho posudku bolo pritom žalovanému známe od začiatku konania, pretože tento listinný dôkaz predložil žalobca spolu s podaním žaloby. Žalovaný však túto skutočnosť v konaní vôbec nenamietal, pričom je absolútne zrejmé, že mohol tento prostriedok procesnej obrany bez akýchkoľvek pochybností použiť pred súdom prvej inštancie a samozrejme ho následne v konaní podložiť dôkaznými prostriedkami. Odvolací súd vzhľadom k tomu, že išlo o novotu v odvolacom konaní, na tento odvolací dôvod nemohol prihliadnuť. Iné odvolacie dôvody žalovaný neuplatnil.

12. Vychádzajúc z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku, ako aj vo výroku o trovách konania potvrdil, a to s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný priznal voči žalovanému plnú náhradu trov tohto odvolacieho konania.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).